

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Doelstelling	5
Doelgroep	6
Strategie	7
Samenwerking	8
Duur en intensiteit	9
Ondersteuning	10
Handleiding	11
Kwaliteitsbewaking	12
Draagvlak	13
Deskundigheid	14
Kosten	15

Colofon:
Stichting Sportkanjers
Wim van 't Westeinde

November 2012
Tbv de Sportimpuls
Sportkanjerclub

Samenvatting Sportkanjerclub

De Sportkanjerclub is een fantastische plek voor kinderen (4-12 en 13+) die sociaal onhandig, verlegen, afhankelijk of (verbaal) agressief zijn. Vaak gaat deze onhandigheid samen met motorische achterstand. Voor deze kinderen is het niet altijd mogelijk om succesvol lid te zijn of te blijven van een sportvereniging. Dat is jammer, want onderdeel uitmaken van een vereniging kan juist voor deze kinderen erg zinvol zijn. (Esther Rutten, 2007)

De Sportkanjerclub is er ook voor kinderen die nog meer uit de sport willen halen. Zelfvertrouwen, assertiviteit, teamspirit en zelfstandigheid zijn vaardigheden die ontwikkeld kunnen worden. De Sportkanjerclub werkt met materialen en activiteiten gebaseerd op twee beproefde methodes:

1: De sociaal-emotionele interventie met de sportkanjermethode. Uitgaande van de methodiek die ontwikkeld is door het instituut voor kanjertraining. De methode wordt veelvuldig in het onderwijs gebruikt en is erkend door het NJI (erkenning "theoretisch goed onderbouwd").

2: De motorische interventie 'Zorg voor beweging' van van Gelder & Stroes, uitgaande van het observatiesysteem 'de 4 -ssen' of '4-skillstest'. Beschreven in de publicatie Zorg voor beweging (van Gelder e.a. 2008 Esstede Heeswijk – Dinther)

De zes Sportkanjerafspraken zijn de basis voor de sportlessen waarin ook aandacht wordt besteed aan reflectie op sportgedrag. Door het (t)huiswerk kunnen ouders hun kinderen ondersteunen en daarmee participeren in het ontwikkelingsproces.

Sportkanjerclub

In de Sportkanjerclub wordt gewerkt volgens het "Plesazere" principe: Plezier, Samenspelen, Zelfstandig en Reflectie. Het sportaanbod is op maat waardoor iedere deelnemer kan meedoen en niemand "buitenspel" staat.

Een les heeft een vaste structuur. Er wordt begonnen met een Sportkanjer warming-up, gevolgd door een bewegingsrijke kern en afsluitend de Sportkanjer cooling-down. Per Sportkanjerclub kan de kern verschillen. Er zijn Sportkanjerclubs die verschillende bewegingsactiviteiten (takken van sport) aanbieden, maar ook Sportkanjerclubs die zich specialiseren in één activiteit (judo, voetbal, gymnastiek etc.) Tijdens de warming-up en coolingdown worden vooral Sportkanjerspelletjes gedaan die samenwerken, zelfvertrouwen en betrouwbaarheid stimuleren.

Organisatievormen

De Sportkanjerclubs zijn er in verschillende organisatievormen. Zo zijn er Sportkanjerclubs die samenwerken met een school en alleen toegankelijk zijn voor eigen leerlingen. Andere Sportkanjerclubs zijn opgezet in samenwerking met een sportvereniging. Veel van de Sportkanjerclubs zijn voor iedereen toegankelijk. In alle situaties is er sprake van een intensieve samenwerking waardoor er kansen zijn voor de samenwerkingspartners om ook de reguliere lessen of trainingen te versterken

Er zijn meerdere uitvoeringsvormen mogelijk zoals de reguliere Sportkanjerclub die met alle materialen werkt en de aangepaste versie waar niet met de leskaarten gewerkt wordt maar wel met de Sportkanjerafspraken. Een en ander is afhankelijk van de wensen en mogelijkheden van de lokale initiatiefnemer en de doelgroepen waarop wordt gericht.

Activiteitenprogramma

Het programma bestaat uit een cyclus van bij voorkeur minimaal 15 lessen. De deelnemers worden begeleid door deskundige docenten of sportinstructeurs en experts op sociaal-emotionele

ontwikkeling. De lessen zijn telkens opgebouwd op basis van één lesthema. Voorbeelden van thema's zijn: Samen afspraken maken, (sport)kanjergedrag, elkaar helpen, elkaar vertrouwen en ik ben een sportkanjer. Het programma biedt vooral veel ruimte om te spelen, te sporten en te bewegen. De Sportkanjerclub stimuleert het kennen en vergroten van (motorische) mogelijkheden.

De Sportkanjerclub streeft ernaar dat zoveel mogelijk kinderen doorstromen naar het reguliere sportaanbod. We zoeken graag de samenwerking met lokale sportaanbieders. Door het gevarieerde aanbod is er ook sprake van een sportoriënterende werking.

Sportkanjertrainers

De begeleiding is in handen van sportkanjertrainers die over kennis van sport en bewegen beschikken. Daarnaast zijn ze goed ingevoerd in het ontwikkelen van sociale vaardigheden en zijn ze in staat de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen te stimuleren. De sportkanjertrainers worden door de stichting Sportkanjers en "van Gelder in beweging" opgeleid en kunnen gebruik maken van de kennis van beide organisaties.

Doel van het sport- en beweegaanbod

Het doel is om kinderen die sociaal en/of motorisch minder vaardig zijn en daardoor mogelijk buiten de groep staan, via specifieke begeleiding en activiteiten, passend sportaanbod te bieden. We streven ernaar dat kinderen na deelname aan de Sportkanjerclub (weer) succesvol zijn of worden van een reguliere sportvereniging.

Een belangrijke spin-off van de Sportkanjerclub is dat het opvoedkundig (sport)klimaat bij de samenwerkingspartners van de Sportkanjerclub zich ook versterkt. Dat betekent concreet dat in sportverenigingen ook de reguliere sporttrainingen versterkt worden met de sportkanjer/MRT werkwijze. In het onderwijs zullen de reguliere gymnastieklessen profiteren van de extra aandacht voor het ontwikkelen van sociaal-emotionele en motorische vaardigheden. De (sport)BSO's die een Sportkanjerclub starten zullen invloed hebben op de manier waarop sport, spel en bewegen wordt aangeboden op andere BSO locaties binnen dezelfde kinderopvangorganisatie.

In alle situaties streven we ernaar dat sport, spel of bewegen voor ieder kind beschikbaar is op een manier die past bij de (on)mogelijkheden van het kind. Bij de Sportkanjerclub staat geen enkel kind buitenspel.

En als het niet mogelijk is dat een kind doorstroomt naar regulier sportaanbod hopen we dat de Sportkanjerclub een blijvende mogelijkheid is voor het kind dat het graag wil of nodig heeft.

Doelgroep

De einddoelgroep is in te delen naar 3 subdoelgroepen. Het zijn kinderen in de leeftijd van 6-12 jaar en mogelijk ook 12-16 jaar (aangepaste versie).

De drie te onderscheiden subdoelgroepen zijn:

Sportkanjerclub 1 (min): kinderen met een kleine achterstand (zitten over het algemeen in het reguliere onderwijs op school) Er is geen sprake van een geconstateerde gedrag- of ontwikkelingsstoornis maar er is wel achterstand m.b.t. motorische en/of sociale vaardigheden

Sportkanjerclub 2 (basis): kinderen met een gedrag of ontwikkelingsstoornis. (zitten vooral in het speciaal onderwijs). Er is sprake van een geconstateerde gedrag- of ontwikkelingsstoornis. Staan op grotere achterstand m.b.t. motorische en/of sociaal-emotionele ontwikkeling

Sportkanjerclub 3 (plus): kinderen met een grote gedrag- of ontwikkelingsstoornis. (zitten in het speciaal onderwijs of in een zorginstelling). Er is sprake van een grote geconstateerde gedrag of ontwikkelingsstoornis. Staan op zeer grote achterstand m.b.t. motorische en/of sociaal emotionele ontwikkeling

De intermediaire groepen t.b.v. de verschillende subdoelgroepen bestaan uit:

Sportkanjerclub 1 (min): leerkrachten in het reguliere onderwijs, intern begeleiders, sporttrainers

Sportkanjerclub 2 (basis): Leerkrachten in het speciaal onderwijs, Vakdocenten bewegingsonderwijs en/of MRT, sporttrainers, orthopedagogen.

Sportkanjerclub 3 (plus): zorgverleners, orthopedagogen, vakdocenten bewegingsonderwijs en/of MRT

In alle Sportkanjerclubs streven we naar een actieve rol van de ouders, bij voorkeur bij de start, tussentijds en bij de afsluiting. Gedurende het gehele project zijn de ouders actief betrokken.

Doorverwijzen of zelf organiseren?

De rol van de sportvereniging, buurtsportcoach, (sport)BSO en de school is zeer relevant. Zij zijn in staat te constateren wie "buitenspel" dreigt te raken en men kan dan doorverwijzen naar de Sportkanjerclub.

De voorkeur geniet dat een school, BSO, buurtsportcoach of sportverenigingen een eigen "vangnetactiviteit" onder de noemer Sportkanjerclub organiseert in de directe omgeving van de doelgroep.

Strategie

De Sportkanjerclub is gebaseerd op de uitgangspunten van de kanjertrainingen. De kanjertrainingen zijn door het Nederlands Jeugd instituut (NJI) erkend als werkende interventie. De Sportkanjerclub heeft eigen materialen ontwikkeld. De Sportkanjerclub werkt daarnaast met de uitgangspunten van Motorische Remedial Teaching (MRT) zoals ontwikkeld en vastgelegd door Van Gelder, Stroes en Goedhart (Alles in beweging).

De Sportkanjerclub wordt bij voorkeur gestart door enthousiaste lokale initiatiefnemers (sportverenigingen, onderwijs, buurtsportcoach of BSO's) die kennis hebben van de lokale situatie en in staat zijn om partijen bij elkaar te brengen. De initiatiefnemer start met het zoeken naar geschikte lokale partners die kunnen bijdragen aan locatie, werving en begeleiding (sportverenigingen, onderwijs en/of zorginstelling etc.)

De initiatiefnemer onderzoekt hoe groot de doelgroep is. Hij zoekt daarvoor contact met gemeente, wijkzorg, basisscholen, speciaal onderwijs en/of sportverenigingen. Mogelijk dat ook orthopedagogische instellingen informatie kunnen geven. Na vaststelling van de doelgroep en de locatie wordt gekozen voor het aanbod. Er kan gekozen worden voor basisvariant van de Sportkanjerclub en afhankelijk van de doelgroep wordt het aanbod aangepast. (een min of plus variant).

De initiatiefnemer kan zelf bepalen wat de "kleur" van de Sportkanjerclub wordt. Met inkleuring wordt bedoeld welke sporten centraal staan. Mogelijkheden zijn, aansluiten bij één tak van sport of een "multisport" aanbod.

Er is basismateriaal voor de werving van deelnemers beschikbaar. Dat materiaal kan op maat gemaakt worden door de lokale initiatiefnemer. Voor de inhoudelijke promotie zijn basispresentaties beschikbaar die ingezet kunnen worden t.b.v. ouders en/of organisaties.

De initiatiefnemer werft zelf kader voor de lessen (trainingen) van de Sportkanjerclub. Door stichting Sportkanjers wordt een ontwikkelingsprogramma aangeboden om de docenten/trainers te begeleiden tot sportkanjerdocent/trainer. Het programma bestaat uit een scholing en een coachingtraject. Desgewenst voorziet stichting Sportkanjers in een helpdesk om de initiatiefnemer continu bij te staan tijdens en rondom de sportkanjerlessen.

Door stichting Sportkanjers wordt een docentenhandleiding en lesmateriaal voor de deelnemers beschikbaar gesteld.

De initiatiefnemers monitoren de ontwikkeling van de deelnemers en streeft ernaar dat deelnemers (weer) gebruik maken van het beschikbare reguliere sportaanbod. De initiatiefnemers zoeken de samenwerking met lokale sportaanbieders en streven ernaar dat het opvoedkundig klimaat zich versterkt bij de samenwerkende partijen

Samenwerking

Sportkanjerclub 1 (min): kinderen met een kleine sociaal-emotionele en/of motorische achterstand

Binnen deze variant zijn basisscholen (brede scholen), buitenschoolse opvang, buurtsportcoaches en sportverenigingen betrokken. Één van de organisaties is initiatiefnemer en organiseert de Sportkanjerclub. De andere organisaties ondersteunen het initiatief.

Sportkanjerclub 2 (basis): kinderen met een gedrag of ontwikkelingstoornis. Staan op grotere achterstand m.b.t. motorische en/of sociaal-emotionele ontwikkeling

Binnen deze variant wordt naast de partijen bij de eerste variant ook samengewerkt met het speciaal onderwijs, intern begeleiders, MRT-ers, orthopedagogen en jeugdcoördinatoren.

Sportkanjerclub 3 (plus): kinderen met een grote gedrag- of ontwikkelingstoornis. Staan op (zeer) grote achterstand m.b.t. motorische en/of sociaal emotionele ontwikkeling

Binnen deze variant wordt ook samengewerkt met zorgverleners en vakdocenten

De samenwerking bestaat in ieder geval uit behoeftebepaling, doorverwijzen en versterken van het opvoedkundig klimaat. Een en ander moet resulteren in een betere basis voor succesvol lidmaatschap binnen het reguliere sportaanbod of deelname aan sportbuurtactiviteiten of gymnastieklessen

Duur en intensiteit

Geadviseerd wordt om de volgende omvang te kiezen

Sportkanjerclub 1 (min): Minimale omvang 15 lessen (ongeveer 3 maanden) 1x per week

Sportkanjerclub 2 (basis): 25-40 lessen (6 tot 9 maanden) 1x per week

Sportkanjerclub 3 (plus): 40 of meer lessen (9 tot 12 maanden, schooljaar of sportseizoen) 1 a 2x week

Ondersteuning

De Sportkanjerclub is ontwikkeld door stichting Sportkanjers. Om een Sportkanjerclub te kunnen starten is afstemming met de stichting Sportkanjers noodzakelijk. Afhankelijk van de situatie (ervaring, kennis) wordt bepaald aan welke voorwaarden (nog) moet worden voldaan alvorens een Sportkanjerclub te kunnen starten.

De stichting sportkanjers stelt een deel van haar expertise gratis ter beschikking, denk hierbij aan het delen van ervaringen, benoemen kritische succes- en faalfactoren en inzage in het basismateriaal.

Scholing van sportkanjerdocenten en het aanleveren van materialen wordt tegen een vergoeding door de stichting Sportkanjers georganiseerd. We doen een "op maat" voorstel afhankelijk van de gewenste Sportkanjerclub (min, basis of plus variant) en de ervaring en deskundigheid van het kader.

Lokale initiatiefnemers worden zo in staat gesteld om de specifieke kennis en expertise eigen te maken en kunnen zelfstandig een Sportkanjerclub ontwikkelen en exploiteren.

De stichting Sportkanjers ondersteunt lokale initiatiefnemers met scholing en coaching en desgewenst met advies en een helpdesk. Verder stelt Stichting Sportkanjers continu nieuwe materialen en inzichten ter beschikking.

Handleiding

Er is een handleiding voor sportkanjerdocenten beschikbaar. De handleiding geeft inzicht in de wijze waarop de sportkanjerlessen uitgevoerd kunnen worden. In de scholing wordt aandacht gegeven aan de typische kenmerken van de (sub)doelgroepen.

De stichting sportkanjers hecht er veel waarde aan dat de lokale initiatiefnemers zelf bepalen op welke wijze het aanbod gerealiseerd wordt.

De methode is continu in ontwikkeling op basis van nieuwe inzichten door de stichting Sportkanjers, Alles in beweging, instituut voor kanjertraining en vooral de ervaringen door gebruikers. Voor de zomer van 2013 wordt de methode opnieuw beschreven in een nieuwe handleiding.

Kwaliteitsbewaking

In eerste instantie is de lokale initiatiefnemer verantwoordelijk voor de kwaliteit van de uitvoering. Een belangrijke voorwaarde is dat de lokale initiatiefnemer kan beschikken over gekwalificeerd kader. Een scholing door de stichting Sportkanjers maakt onderdeel uit van het kwalificatietraject. Daarnaast is coaching en intervisie van belang om de kwaliteit te borgen. Gebruik maken van de helpdesk van stichting Sportkanjers geeft de lokale initiatiefnemers gelegenheid om continu gebruik te maken van extra expertise.

De stichting Sportkanjers is voornemens om initiatieven te nemen m.b.t. kwaliteitsbewaking. (medio 2013 willen we beschikken over een kwaliteitssysteem).

Draagvlak

Op lokaal niveau wordt samengewerkt door brede scholen, sportverenigingen en gemeentelijke (sport)instellingen. Het streven is om de Sportkanjerclub een vast onderdeel van een sportvereniging, school of instelling te laten zijn. De Sportkanjerclub kan dan profiteren van de interne infrastructuur en de afstand van de deelnemers naar regulier aanbod is het kleinst. Indien gewenst (beter passend) is het mogelijk dat de Sportkanjerclub een zelfstandige opzet kent met een “korte lijn” naar de lokale partners. Hierdoor wordt nieuw aanbod gerealiseerd zonder geïsoleerd te raken.

Een andere invalshoek om draagvlak te creëren is via het onderwijs. Zowel de kanjermethode als de MRT methode van Gelder wordt op een groot aantal scholen ingezet. We gebruiken die bekendheid om op aan te sluiten en een extra aanbod vanuit dezelfde filosofie op te starten.

Deskundigheid

Sportkanjertrainers hebben een sport-en/of pedagogische opleiding als achtergrond en worden door de stichting Sportkanjers opgeleid tot sportkanjertrainer (niveau 3 of 4)

In de praktijk komen allerlei mogelijke en gewenste combinaties van opleiding en ervaring voor. Zo kan een leerkracht in het speciaal onderwijs met de opleiding pupillentrainer een prima sportkanjertrainer zijn.

Docenten die zijn opgeleid als Motorisch Remedial Teacher (volgens de methode van Gelder) of als kanjertrainer (via het instituut voor kanjertraining) zijn vrijgesteld van extra scholing op de desbetreffende onderdelen .

Kosten en uren

De ondersteuningsmogelijkheden vanuit de stichting Sportkanjers zijn afhankelijk van de soort Sportkanjerclub (min, basis en plus variant) en onafhankelijk van de lokale initiatiefnemer (sportvereniging, school, BSO of buurt).

Sportkanjerclub (min)	
Scholing (4 dagdelen, studiebelasting 16 uur) instructeur)	€ 3.200,- (incompany) of € 400,- (per
Coaching (2 uur per instructeur)	€ 200,- (per instructeur)
Docentenmateriaal	€ 100,- (per instructeur)
Sportkanjerclub (basis)	
Scholing (6 dagdelen, studiebelasting 24 uur) instructeur)	€ 4.800,- (incompany) of € 600,- (per
Coaching (3 uur per instructeur)	€ 300,- (per instructeur)
Docentenmateriaal	€ 100,- (per instructeur)
Sportkanjerclub (plus)	
Scholing (8 dagdelen, studiebelasting 16 uur) instructeur)	€ 6.400,- (incompany) of € 800,- (per
Coaching (4 uur per instructeur)	€ 400,- (per instructeur)
Docentenmateriaal	€ 100,- (per instructeur)
Helpdesk (aanbevolen, niet verplicht)	
Sportkanjerclub (min) (1 uur per maand)	€ 75,- (per maand)
Sportkanjerclub (basis) (2 uur per maand)	€ 150,- (per maand)
Sportkanjerclub (plus) (3 uur per maand)	€ 225,- (per maand)
Materiaal	
Deelnemersmateriaal (niet verplicht)	€ 10,- per deelnemer

Aanvragen en uitvoeren sportimpuls

Stichting Sportkanjers levert (gratis) informatie en materialen tbv uw aanvraag.

Is uw aanvraag gehonoreerd dan kunt u stichting Sportkanjers betrekken bij de uitvoering. We hanteren een uurtarief van € 75,-.

Toelichting:

De lokale initiatiefnemer van een Sportkanjerclub is zelf verantwoordelijk voor de exploitatie. De daadwerkelijke kosten van de organisatie van een Sportkanjerclub kunnen per locatie verschillen. Rekening dient te worden gehouden met kosten voor de instructeurs/trainers (€40,- tot € 60,- per uur), accommodatie (€ 25,- tot € 40,- per uur), coördinatie, materiaal en promotie/werving.

De ervaring leert dat de kosten per Sportkanjerclubvariant (min, basis en plus) verschillen. Met name de kosten voor instructeurs maken een groot verschil omdat de groepen kleiner zijn in de basis en plusvariant en de gevraagde kennis en expertise hoger.

Bij intensieve samenwerking met lokale partners lukt het soms om de accommodatiekosten te drukken of zelfs gratis in gebruik te krijgen.

De gemiddelde kosten voor coördinatie bij meerdere Sportkanjerclubs tegelijkertijd zijn vanzelfsprekend lager dan voor de coördinatie van één Sportkanjerclub.

Voorbeeld 1: Sportkanjerclub (min) in een voetbalvereniging.

Kosten

Looptijd: 40 weken (a 1,5 uur)

Kosten kader: € 30,- per keer

Accommodatie: geen kosten

Coördinatie: geen kosten

Totaal: € 1.200,-

Inkomsten:

Huidige leden: extra bijdrage (naast contributie) € 50,-

Nieuwe leden: reguliere contributie en extra bijdrage (€ 150,-)

6 bestaande leden en 6 nieuwe leden

Totaal: € 1.200,-

Voorbeeld 2: Sportkanjerclub (plus) in samenwerking school, BSO en Buurt

Kosten

Looptijd: 20 weken (a 1,5 uur)

Kosten kader: € 50,- per keer en € 30,-(assistent) per keer

Accommodatie: € 25,- per keer

Coördinatie: 1 uur per week a € 50,-

Materiaal: € 500,- (sportmateriaal en deelnemersmateriaal)

Totaal: € 3.600,-

Inkomsten

Deelnemers: 12 a € 300,- (€ 10,- per uur)

Totaal: € 3.600,-

(Mogelijk dat bepaalde deelnemers de kosten via het PGB gefinancierd krijgen, dit is per gemeente verschillend)